

Vidéken írni?!

Fintorokat látok, ajkbiggyesztést, megvetést sugárzó összekacsintásokat, gúnymosolyt az arcokon.

Kicsoda, ki lehet az, aki ilyesmire vállalkozik?

Manapság, amikor a központosított irodalmi berekben oly nagy a túlekedés...!

Csúnyán megfogalmazva: amikor a tűznél is fázhatnak!

Őrült netán? Talán megszállott? Esetleg dilettáns?

Valószínű, hogy mindhárom egyszerre...

Igen, egy kicsit örült, egy kicsit megszállott, egy kicsit dilettáns vagyok – már ami a helyezkedést illeti.

És – ezeken kívül – elsősorban a naiv.

Naivan hiszem, hogy jobbító szándékkal írt novelláimmal megváltom a világot.

Hogy épp én fogom megváltani.

Vidékről!

Miért is ne?!

Persze, ehhez az kell, hogy közöljék őket...

Fióknovellákkal még senki sem váltotta meg a világot.

Szülővárosomban, ahol élek, nem létezik irodalmi légkör.

Nincs irodalmi kör, lap, folyóirat, kiadó.

Műveimet utaztatom.

Reménykedve lesem a postást.

Hátha...

Egy „háthára” tettem volna fel az életem?

Nincs hátha!

Nincs kétség!

Csak bizonyosság lehet: amit csinállok – jó!

Szükség van rá!

Kell!

Kell?

Vagy legalább is kelleni fog.

Egyszer.

Valaha.

Később.

Később?

Én nem később akarom megváltani a világot, hanem most!

A világnak is most rögtön, azonnal van szüksége rá!

Hát nem értik?!

Nem mindig értik!

Mit akar?

Hány éves?

Ráér még!

Hiszen olyan fiatal!
Mit mondjak?
Nem óhajtok tovább fiatal írónak lenni!
Ha rámnéznek, láthatják, legalább ezen óhajom teljesülően van!
Vidéki paprikajancsi!
Mit ugrál?
Mit ugrálsz ott vidéken? – kérdik tanácsadóim.
Költözz a fővárosba!
Ki hallott még ilyet? Mucsáról irodalmat csinálni?
Losoncról irodalmat csinálni?
Nincs esélyed!
Nincs? Pedig volt rá példa!
Magad mondtad, hogy a városban, ahol élsz, nem ismernek.
Hol beatzenésznek hol hölgyfodrásznak néznek. Írónak azonban sohasem.
Nem baj, ha nem ismernek.
Az a fő, hogy én behatóan ismerem őket.
Tudok róluk mindent.
Mint éltek, s mint kellett volna élniük.
Levonhatom a tanulságot.
Ahány ember, annyi vázlat.
Hogyan hagyhatnám itt kétlábon járó novelláimat?
Úgy érzem, csak itt van esélyem.
Lári-fári!
A vidéki-íróság átmeneti állapot.
Odafenn – az irodalmi centrumban – kell befutni.
Azután – amikor már neved van – visszavonulhatsz vidékre.
Akkor már senkit sem zavar, senkit sem bánt, ha elásod magad. Pardon, bezárkózol elefántcsonttoronyodba.
Előbb meg kell születni, temetkezni csak azután lehet.
De hiszen én már megszülettem, én már vagyok!
Azt te csak képzeled!
Mások másképp látják!
Bizonyítottam!
Neked minden egyes alkalommal újból kell bizonyítanod!
Ezt jól vésd az agyadba!
Vidéki vagy!
És magad sem akarsz ezen az állapoton változtatni!
És magam sem akarok ezen az állapoton változtatni!
Úgy ke! neked!
Szántszándékkal véglegesíted az átmeneti állapotot!
Szántszándékkal véglegesítem az átmeneti állapotot!
Menthetetlen vagy!
Hála istennek, hogy menthetetlen vagyok!
Akinek nincs sikere, nincs hittele!
Ezt így még nem hallottam!
Hát most hallod!
Siker?! Hírnév?
Késik...
De nem maradhat el!
Az nem lehet!
Egyszer...

Egyszer? Nem azt mondtad, hogy te most akarod megjavítani a világot?

De...

Vidékről?

Vidékről!

Azt ugyan lesheted, hogy befogadjon az irodalom.

Lesem is! Tulajdonképpen csak azt lesem... De bírom cérnával!

Mert a gondolatnál nem az számít, hol fogalmazták meg, vonaton, repülőgépen, fővárosi szerkesztőség szobájában, vagy vidéken, hanem az, hogy érvényes-e az üzenet, amit közvetít.

Hiszem, hogy érvényes!

S nem csak egyes vidékek számára az!

Az üzenetet vivő gondolat szárnyalni szeretne, nem ismer határokat.

Az üzenetnek célba kell érnie, célba kell találnia.

Éppen ezért – centralizált irodalom – édes mostohám! – ölelj magadhoz!

Ne siránkozz!

Mű beszél, vidéki író ugat!

Így igaz! De akkor a kultúrpolitikáról és a nemzetiségi létről még nem beszéltem!

A losonci szerző 1988. október 28-án olvasta fel írását, az Üzenet a mának című Palócföld-est keretében, Salgótarjánban.

